

Grundejerforening har løst problem med klager over brændeovne

John Groser kan tænde op i sin brændeovn med en bedre samvittighed end før. Nu bliver hans naboer ikke længere generet af røgen.

Din brændeovn kan ikke blot sprede hygge, men også masser af røg. En skorstensfejer har løst de lokale røgproblemer i en nordsjællandsk grundejerforening med ny type røgsuger. Eksperter bekræfter, at den kan hjælpe, men at tørt træ og korrekt optænding stadig er det vigtigste.

Af: Kirsten Marie Juel Jensen Foto: Lisbeth Holten

Termometeret har allerede stået på minus flere gange, og der er fyret op i brændeovnene rundt om i landet. Men bor du i parcelhus- eller rækkehuskvarter, er brændeovnsilden ikke kun lig med hygge og varme. Den kan også være lig med røggener i din stue og i nabolaget. Det problem har Grundejerforeningen Fasanvænget i Kokkedal i Nordsjælland kæmpet med i flere år.

– Vi er en grundejerforening med 360 kædehuse, der ligger i klynger omkring 15 forskellige gårde. 110 af boligerne har brændeovn, og fordi der flere steder er niveauforskelle mellem husene, kan røgen nemt genere på terrassen ved huset overfor, eller den kan gå ind gennem vinduerne, fortæller Steen Kledal, bestyrelsesmedlem i grundejerforeningen.

SUCCES MED FIRE RØGSUGERE

– Vi talte derfor med vores skorstensfejer, der puslede med en idé om en røgsuger, som blandede røgen med frisk luft og pustede den længere op i luften, så den ikke generede mellem husene. Det lød som så god en idé, at grundejerforeningen sidste vinter besluttede at være med i et forsøg, hvor røgsugeren blev sat på fire skorstene, siger Steen Kledal.

Både de brændeovneejere, der var med i forsøget, og deres naboer var så glade for resultaterne – mindre røg i stuen og ingen nedfaldende røg i nabolaget – at grundejerforeningen nu opfordrer alle medlemmerne til at montere røgsugerne. Foreløbig har 18 fået dem, og Steen Kledal håber, at flere følger.

– Et meget konkret bevis på, at det har været en succes, var, at jeg i foråret i år modtog en mail fra en nabo til en af dem, der har fået monteret røgsugeren, som skrev: "Tak for den bedste vinter i mange år. Det har været dejligt at kunne trække vejret og kunne slippe for de sorte fnug", fortæller han.

NEM AT MONTERE

Skorstensfejeren bag den nye røgsuger, Morten Bjørklund, har arbejdet med sin opfindelse i fem år. Han har testet, bygget om og forfinet og har nu taget patent på den og kalder den for BlueChimney. Den er sort og formet som en cylinder og ligner næsten en skorstensfejerhat, som sættes oven på skorstenen. Indeni sidder den lille propellignende motor, som giver sug i skorstenen, trækker frisk luft ind og puster røgen op i luften.

– Det er lovligt og enkelt selv at montere den, fordi den kun kører på 24 volt, så man kan trække en ledning og tilslutte den til en almindelig stikkontakt. Med en fjernbetjening er BlueChimney programmeret til at suge eks-

Vores naboer er tilfredse, fordi de ikke længere mærker lugtgener eller får sorte partikler på vasketøjet, når vi tænder op i brændeovnen.

John Groser, husejer

Torben Klint

7 gode råd om optænding i brændeovnen

Du kan mindske røggenerne fra din brændeovn i stuen og udenfor, hvis du tænder rigtigt op:

1. Tænd kun op med rent og tørt træ.
2. Fyr aldrig med reklamer, magasiner, kartoner, pap eller træ, som er malet eller behandlet.
3. Sørg for korrekt træk i skorstenen.
4. Tænd op oppefra og ned: Læg to stykker brænde i bunden. Ovenpå rigeligt med pindebrænde i lag med luft imellem. Øverst avispapir eller optændingsblokke. Dette giver bedst brændeværdi, mindst røgudvikling og færrest sundhedsskadelige partikler i røgen.
5. Sørg for rigelig luft under optænding gennem ventil eller spjæld. Skru først ned for lufttilførslen, når flammerne er lyser.
6. Tjek, at røgen, der kommer ud af skorstenen, er usynlig og lugtfri.
7. Åbn og luk lågen til brændeovnen forsigtigt, hver gang du lægger et nyt stykke træ på.

Kilder: bolius.dk, brænde-fyringsportalen.dk og www.energitjenesten.dk

I rækkehuskvarteret Fasanvænget har der været mange klager over røg fra naboers brændeovne.

tra kraftigt i de første 20 minutter. Det giver det optimale sug til en hurtigere optænding, så partikeludledningen bliver mindre. Når røgen kommer op igennem skorstenen, sikrer røgsugereren, at den bliver fortyndet op til 25 gange og blæst langt op, og dermed reduceres røg og lugt markant. Røgsugereren går på minimum og slukker af sig selv, når fjernbetjeningen ikke har været aktiveret i henholdsvis 2 og 4 timer, forklarer Morten Bjørklund.

NABOER KLAGER IKKE LÆNGERE

John og Vibeke Groser, der bor på Fasanvænget, var de første, der testede røgsugereren.

– Vores naboer er tilfredse, fordi de ikke længere mærker lugtgener eller får sorte partikler på vasketøjet, når vi tænder op i brændeovnen. Og samtidig oplever vi, at det er nemmere at tænde op, og der kommer ikke røg ud i stuen, når vi lægger nyt brænde på, som der gjorde før, fortæller John Groser.

Der er trukket kabler fra røgsugereren på skorstenen ned til en lille transformator, der sidder uden på huset, og så har de en kontakt inde i stuen, hvor de kan tænde og slukke for suget.

– Der er jo ikke så meget i det. Det virker bare. Så jeg kan kun anbefale det. Og det får jeg altså ikke procenter for at sige, griner John Groser.

RØGEN BLÆSES LÆNGERE OP

Der er flere andre røgsugere på markedet, og røgsugere er generelt en god idé, forklarer Ole Vedsted-Jakobsen, fagekspert i Bolius – Boligejernes Videncenter.

– De fleste skorstene er ikke høje nok i forhold til, hvor de er placeret. En røgsuger er derfor en god løsning til at få røgen længere op. Det er billigere end at bygge oven på skorstenen og kræver ingen særtilladelse, siger han og fortsætter:

– Systemet i BlueChimney ser ud til at skille sig positivt ud fra andre røgsugere, fordi den iblander frisk luft og blæser røgen opad i stedet for ud

» En røgsuger kan hjælpe til bedre optænding og reducere lokale gener hos naboerne, fordi røgen fortyndes og lugter mindre.

Kåre Press-Kristensen, seniorrådgiver, Det Økologiske Råd

til siderne, så man undgår at genere naboerne i tæt bebyggelse.

Kåre Press-Kristensen, seniorrådgiver ved Det Økologiske Råd, ser også det positive i røgsugere.

– En røgsuger kan hjælpe til bedre optænding og reducere lokale gener hos naboer, fordi røgen fortyndes og lugter mindre. Den kan sandsynligvis også afhjælpe indeklimaforurening med brændeovnspartikler. Men den reducerer ikke forureningen på villakvarter-niveau – den fortynder den blot. Og så er der undersøgelser, der tyder på, at et øget træk i skorstenen kan øge radonforureningen i boligen. Det bør man undersøge nærmere, siger han.

KORREKT OPTÆNDING VIGTIGST

Ole Vedsted-Jakobsen og Kåre

Press-Kristensen minder om, at det vigtigste – røgsuger eller ej – er at tænde korrekt op i sin brændeovn.

– Ved at følge fyringsrådene – anvende mindre stykker rent, tørt træ, tænde op i toppen og sikre rigeligt med lufttilførsel – kan forureningen reduceres. Og bruger man samtidig en ny miljømærket ovn med en ny velisoleret skorsten eller en røgsuger, vil de fleste naboklager kunne undgås, siger Kåre Press-Kristensen.

Ifølge ham vil brændeovne dog alligevel altid udgøre et miljøproblem.

– Uanset hvad kan man desværre ikke undgå røgudvikling. Selv en helt ny miljømærket brændeovn testet under optimale laboratorieforhold udleder cirka 25 gange flere partikler end en 10 år gammel lastbil uden filter, siger han. 📍

3 spørgsmål til opfinderen

Ole Vedsted-Jakobsen, fagekspert i Bolius, stiller tre kritiske spørgsmål om BlueChimney, som skorstensfejer og opfinder Morten Bjørklund her besvarer.

Hvorfor er der kun tre års garanti på BlueChimney? (Købeloven giver automatisk to års garanti).

Dette er den eneste røgsuger på markedet, som giver så lang en garanti, fordi en røgsuger sidder i et barskt miljø med meget varme. Men sammen med fabrikken, hvor den produceres, kan jeg stå inde for, at den er meget holdbar.

Man kan vel ikke påstå, at luftforureningen bliver mindre, fordi man flytter røgen længere op?

Nej. Men fordi suget i BlueChimney hverken er for kraftigt eller for svagt, sikrer det den helt rette forbrænding i brændeovnen, og dermed reduceres partikeludledningen og dermed den luftforurening, der slipper ud af skorstenen.

Er 5.000 kr. ikke dyrt for en røgsuger?

Prisen er meget rimelig i forhold til andre røgsugere. Jeg er gået efter at lave et pænt design i robuste materialer – blandt andet med en dyr og kraftig motor.

